

Barcelona, a 12 de juny de 2019

Es reuneixen en la seu del Col·legi d'Arquitectes de Catalunya de Barcelona (Plaça Nova, 5) els membres dels jurats de les quatre categories del Premi Europeu d'Intervenció en el Patrimoni Arquitectònic AADIPA, constituïts pels senyors:

Categoria A (Intervenció en el patrimoni construït)

Louis Leger. Arquitecte. França
Marià Castellò. Arquitecte. Espanya
Leticia Soriano. Arquitecta. Espanya

Categoria B (Espais exteriors)

Benoît Moritz. Arquitecte, Bèlgica
Elizabeth Abalo. Arquitecta. Espanya
Elena Albareda. Arquitecta. Espanya

Categoria C (Planejament)

Chiara Nifosi. Arquitecta. Itàlia
Javier Gallego. Arquitecte. Espanya
Joan Casadevall. Arquitecte. Espanya

Categoria D (Divulgació)

Mariana Correia. Arquitecta. Portugal
José Manuel Chacón. Arquitecte. Espanya
Anna Ramos. Arquitecta. Espanya

Així mateix, els membres de l'equip directiu del Premi, Ramon Calonge, Oriol Cusidó, Marc Manzano i Jordi Portal, que actuaran com a jurat en l'elecció de la primera Menció Especial de Restauració.

CONSIDERACIONS PRÈVIES

Durant el mes de maig el jurat ha procedit a estudiar, avaluar i analitzar la documentació de les 239 candidatures presentades (163 en la categoria A, 34 en la B, 16 en la C i 26 en la D), d'acord amb els criteris establerts en les bases del Premi.

A partir d'aquesta primera valoració, en la categoria A i B, el jurat va preseleccionar 15 i 10 treballs, respectivament, que es van fer públics el 30 de maig de 2019. En totes dues categories, els finalistes i els guanyadors es decidiran avui. Mentre que, en les categories C i D els finalistes són les propostes amb major número de puntuació obtinguda d'acord amb els criteris i punts establerts en les bases. La classificació d'aquesta primera avaluació no determina el guanyador. En les categories A, B, C i D del premi, d'acord amb les Bases, el nombre de finalistes ha estat 4 (inclòs el guanyador).

SELECCIONATS

En la categoria A (Intervenció en el patrimoni construït) les obres seleccionades, resultat de les primeres valoracions realitzades, han estat les següents 15:

- Centre d'Art Buda de 51N4E (Kortrijk, Bèlgica)
- Casa Llum, d'Arquitectura G (Extremadura, Espanya)
- Casa de camp a l'Empordà d'Arquitectura G (Girona, Espanya)
- Innovadora central elèctrica d'Atelier van Berlo, Eugelink Architectuur i De Bever Architecten (Eindhoven, Holanda)
- Parlament de Canton de Vaud de Bonell i Gil Arquitectes i Atelier Cube (Lausana, Suïssa)
- 3 edificis històrics de Bovenbouw Architectuur i Barbara Van Der Wee Architects (Anvers, Bèlgica)
- Nou accés al centre històric de Gironella de Carles Enrich Studio (Barcelona, Espanya)
- Ilha da Bela Vista de Cerejeira Fontes Architects i LAHB (Porto, Portugal)
- GAME Streetmekka, centre per a esports i cultura urbana d'EFFEKT Architects (Vibork, Dinamarca)
- Pedreres Cave di Arzo d'Enrico Sassi Architetto (Mendrisio, Suïssa)
- Palau de Justícia de Garcés-de Seta-Bonet Arquitectes i Serra-Vives-Cartagena Arquitectes (Estrasburg, França)
- Centro cívic Cristalleries Planell d'H Arquitectes (Barcelona, Espanya)
- Centro cívic Lleialtat Santsenca d'H Arquitectes (Barcelona, Espanya)
- Factoria Cultural, Incubadora d'Indústries Creatives d'OSS - Office for Strategic Spaces (Madrid, Espanya)
- Mercat de Sant Antoni de Ravellat Ribas arquitectes (Barcelona, Espanya)

En la categoria B (Espais exteriors) les obres seleccionades, resultat de les primeres valoracions realitzades, han estat les següents 10:

- Plaça Skanderbeg de 51N4E (Tirana, Albània)
- Parc Ermita del Pla de Sant Joan de l'AMB (Àrea Metropolitana de Barcelona) (Barcelona, Espanya)
- Projecte d'accessibilitat al parc patrimonial de Ceto de Babau Bureau i Elisa Brusegan (Paspardo, Itàlia)
- Camí de les antigues guixeres d'Igualada de Batlleiroig Arquitectura (Barcelona, Espanya)
- Centre de visitants a l'Abadia de Villers de Binario Architectes (Villers-la-Ville, Bèlgica)
- Accés al Castell de Jorba de Carles Enrich Studio (Barcelona, Espanya)
- Camí de Cal Metre de Carles Enrich Studio (Barcelona, Espanya)
- Parc Zollverein de Planergruppe GmbH Oberhausen (Essen, Alemanya)
- Schalker Verein de Planergruppe GmbH Oberhausen (Gelsenkirchen, Alemanya)
- Restes arqueològiques del teatre romà de Tarragona d'Estudi d'Arquitectura Toni Gironès (Tarragona, Espanya)

FINALISTES

En la categoria A (Intervenció en el patrimoni construït) després d'analitzar amb profunditat i de discutir sobre les 15 obres seleccionades, s'ha decidit declarar com a obres finalistes les següents quatre candidatures:

- Centre cívic Lleialtat Santsenca d'H Arquitectes (Barcelona, Espanya)
- Ilha da Bela Vista de Cerejeira Fontes Architects i LAHB (Porto, Portugal)
- Parlament de Canton de Vaud de Bonell i Gil Arquitectes i Atelier Cube (Lausana, Suïssa)
- Nou accés al centre històric de Gironella de Carles Enrich Studio (Barcelona, Espanya)

El jurat constata que, l'ampli espectre de projectes va plantejar una llarga discussió sobre què ha de considerar-se una intervenció en el patrimoni arquitectònic en l'actualitat i des d'una òptica contemporània. Els projectes seleccionats s'han distingit per millorar i requalificar situacions existents, no només demostrant la seva qualitat arquitectònica i projectual, sinó fent un esforç remarcable a mantenir viu l'esperit del lloc. Malgrat les diferències d'escala, de programa, etc., tots ells coincideixen en una manera eficaç de tractar els edificis existents des de la contemporaneïtat. L'economia de mitjans, els materials senzills, l'aproximació programàtica i la generositat són un marc comú que han determinat la selecció de finalistes.

En la categoria B (Espais exteriors), després d'analitzar amb profunditat i de discutir sobre les 10 obres seleccionades, s'ha decidit declarar com a obres finalistes les següents quatre candidatures:

- Plaça Skanderbeg de 51N4E, Anri Sala, iRI i Plant en Houtgoed (Tirana, Albània)
- Centre de visitants a l'Abadia de Villers de Binario Architectes (Villers-la-Ville, Bèlgica)
- Accés al Castell de Jorba de Carles Enrich Studio (Barcelona, Espanya)
- Parc Zollverein de Planergruppe GmbH Oberhausen (Essen, Alemanya)

El jurat vol deixar constància de la gran diversitat d'escales i temes que planteja aquesta categoria, des de paisatges culturals a petites intervencions en entorns patrimonials. Després d'una llarga discussió, la selecció de finalistes vol ser fidel a aquesta diversitat de temes i programes, seleccionant les propostes que millor resolen les diferents sol·licitacions de cada tema, posant sempre en valor, aspectes com l'economia de mitjans, el valor del local i la importància de la sostenibilitat.

En la categoria C (Planejament), els treballs finalistes resultants són els següents:

- Centre històric de Liérganes i els seus voltants de Carlos de Riaño Lozano, Carlos Ferrán Alfaro, Fernando Navazo Rivero, Carlos Ferrán Aranaz i Luis Herrero Fernández (Cantàbria, Espanya)
- Reurbanització de la fàbrica de cerveses Badaevskiy de Herzog & de Meuron (Moscou, Rússia)
- Màster Pla del Rec Comtal de Carles Enrich Studio (Barcelona, Espanya)
- In Natura Veritas d'AGi Architects (Pontevedra, Espanya)

El jurat ha valorat l'alt nivell de les propostes presentades, tant en l'esfera conceptual com documental. En la selecció de finalistes ha volgut posar en relleu alguns dels aspectes que consideren importants avui dia en els treballs de protecció i revaloració patrimonial a escala urbana i territorial i que els treballs finalistes donen resposta de manera exemplar, com són l'equilibri entre protecció i intervenció, la reversibilitat, el repte de la sostenibilitat i la renaturalització, la importància de la clau social i la necessitat d'una bona anàlisi de les preexistències.

En la Categoria D (Divulgació), els treballs finalistes són els següents:

- Patrimoni Guinea 2020 de Montserrat Villaverde i Laida Memba Ikuga (Barcelona, Espanya)
- Red Nacional de Maestros de la Construcción Tradicional d'Alejandro García Hermida (Madrid, Espanya)
- La conservació de la casa com a patrimoni, habitatges unifamiliars d'Alejandro de la Sota de Teresa Carrau Carbonell (València, Espanya)
- Centre històric de València. Vuit segles d'arquitectura residencial de Camilla Mileto, Fernando Vegas i coautors (València, Espanya)

El Jurat exposa que la gran majoria de treballs destaquen per la seva qualitat i ambició divulgativa i vol deixar constància de les dificultats de valorar candidatures de tan ampli espectre. Els treballs destacats ho han estat per la seva aproximació metodològica, pel seu rigor i la seva capacitat d'obrir nous camins i ampliar espais de treball en el necessari camp de la divulgació.

GUANYADORS

A partir de la selecció de finalistes, es procedeix a decidir el guanyador per a cadascuna de les quatre categories que conformen el Premi. El Jurat de cada categoria emet el següent veredict:

En la categoria A :

Es decideix proclamar guanyadora l'obra:

- Centre cívic Lleialtat Santseca d'H Arquitectes (Barcelona, Espanya)

El projecte manté i revalor de forma excepcional l'esperit original de l'edifici, un lloc social amb memòria, que es construeix a través de la relació entre els nous espais i el diàleg amb les traces i la pàtina de la història, que s'expressa de manera sincera i sense artificis en els murs existents. Una arquitectura sensible construïda amb solucions de baix pressupost i compromesa amb la sostenibilitat mitjançant potents sistemes passius que estructurin la proposta arquitectònica i patrimonial.

Per unanimitat, el Jurat ha volgut atorgar un esment especial al projecte

- Ilha da Bela Vista de Cerejeira Fontes Architects i LAHB (Porto, Portugal)

El jurat ha valorat la capacitat per a renovar un teixit urbà degradat mitjançant una intervenció molt completa i ambiciosa que actua des d'una escala de ciutat a la domèstica. A través de solucions de baix cost s'interpreten de forma subtil elements comuns en l'habitatge que redefeixen un ordre desaparegut i que alhora conviden a una apropiació de l'espai públic i privat.

En la categoria B es decideix proclamar guanyadora l'obra:

- Plaça Skanderbeg de 51N4E, Anri Sala, iRI i Plant en Houtgoed (Tirana, Albània)

El jurat ha valorat especialment la qualitat de llibertat projectual en un context històric i polític molt determinant, trencant amb la composició d'eix urbà establert per a generar un nou model d'espai urbà. La humilitat expressada en una secció que treballa amb una subtil topografia, permet revalorar al mateix nivell el conjunt arquitectònic històric circumdant. Aquesta mateixa secció fomenta la relació amb l'entorn urbà alhora que gestiona l'aigua creant micro hàbitats de biodiversitat on la participació veïnal s'integra en la selecció d'espècies autòctones. Es valora especialment la integració del vector social en el difícil treball dels límits, tant en els accessos als edificis històrics com en la porositat amb l'entorn. El valor simbòlic com a plaça central del país es potencia amb l'ús de materials petris provinents de pedreres nacionals fomentant així l'apropiació com a espai ciutadà. Els membres del jurat expressen la seva admiració per l'esforç que el projecte reflecteix per a superar amb èxit el desafiament que implica treballar en un lloc extremadament complex i simbòlic.

En la categoria C es decideix proclamar guanyador el treball:

- Centre històric de Liérganes i els seus voltants de Carlos de Riaño Lozano, Carlos Ferrán Alfaro, Fernando Navazo Rivero, Carlos Ferrán Aranaz i Luis Herrero Fernández (Cantàbria, Espanya)

El pla especial de protecció i rehabilitació del centre històric de Liérganes és segons el parer del jurat un document d'alt valor per a la recuperació de la vida ordinària en contraposició al fenomen del progressiu abandó dels centres històrics. És un treball que s'ajusta als objectius de la categoria. Així mateix, cal destacar que es tracta d'un pla en aplicació pràctica aconseguint un nivell de detall que demostra un ampli coneixement de la construcció vernacle i els valors paisatgístics del lloc.

En la categoria D es decideix proclamar guanyador el treball:

- Patrimoni Guinea 2020 de Montserrat Villaverde i Laida Memba Ikuga (Barcelona, Espanya)

El Jurat ha volgut destacar que el projecte comença amb recerca en l'àmbit acadèmic i té la capacitat de créixer, involucrant no solament a experts nacionals i internacionals, sinó també a agents socials, artístics, educatius i governamentals; impactant en la societat civil, implicant les comunitats i contribuint a la imprescindible valorització del patrimoni. És un model participatiu, multidisciplinari i integral, reproduïble, que exemplifica la capacitat de retornar a la societat des de l'Acadèmia.

Menció Especial de Restauració

Entre totes les obres presentades, la direcció del certamen atorga una Menció Especial de Restauració a aquella intervenció que des del punt de vista tècnic i metodològic considera que ha destacat per la seva qualitat, precisió i respecte.

- Casa Saint Cyr de Ma² Project (Brussel·les, Bèlgica)

Després d'analitzar minuciosament tots els treballs presentats de totes les categories, molts d'ells d'altíssima qualitat, s'acorda per unanimitat atorgar el guardó a aquest projecte per l'excel·lent treball realitzat per a fer valdre totes les particularitats d'un edifici icònic de la ciutat, realçant no només els valors de l'arquitectura modernista, sinó també la gran riquesa d'espais, fruit del treball artesanal i de restauració i que defineixen els seus interiors d'estil eclèctic i historicista.

Concloues les deliberacions a les 20.30 h es dóna lectura a la present acta, la qual resulta aprovada per unanimitat, i s'agraeix als presents la seva assistència, aixecant-se la sessió.

